

فلج بلز (bell's palsy) باعث فلج موقت عضلات صورت می شود و زمانی رخ می دهد که شرایطی مانند عفونت ویروسی باعث التهاب و تورم عصب هفتم جمجمه‌ای (عصبی که عضلات صورت را کنترل می کند) شود. هنگام ابتلا به فلج بل، صورت از یک طرف یا به ندرت هر دو طرف افتاده است. ممکن است لبخندی کج داشته باشید یا پلکی داشته باشید که بسته نمی شود. این اثرات معمولاً چندین ماه طول می کشد و بدون درمان از بین می روند. این بیماری نام خود را از سر چارلز بل، جراح اسکاتلندی که برای اولین بار در قرن نوزدهم توصیف کرد، گرفته شده است.

بسیاری از متخصصان بر این باورند که چیزی می تواند یک عفونت ویروسی خفته را تحریک کند و اساساً آن را بیدار کند و فلج بلز را تحریک کند. اگر استرس دارید یا اخیراً بیمار بوده اید، اینها می توانند محرک های بالقوه ابتلا به این بیماری باشند. همینطور یک ضربه فیزیکی اخیر یا حتی کمبود خواب. یک وضعیت خودایمنی نیز از محرک های احتمالی هستند.

التهاب عصب صورت باعث کاهش جریان خون و اکسیژن به سلول های عصبی می شود. این آسیب به عصب جمجمه و سلول های عصبی می تواند باعث فلج عضلات صورت شود.

همچنین برخی از افراد ممکن است حتی استعداد ارثی برای ابتلا به فلج بلز داشته باشند.

این مقاله در تخصصی ترین آزمایشگاه سرطان پستان شمال تهران تهیه شده است.

فلج بلز چه علائمی دارد؟

علائم و نشانه های فلج بل به طور ناگهانی ظاهر می شود و ممکن است شامل موارد زیر باشد:

- شروع سریع ضعف خفیف تا فلج کامل در یک طرف صورت - که طی چند ساعت تا چند روز رخ می دهد.
- افتادگی صورت و مشکل در ایجاد حالات چهره، مانند بستن چشم یا لبخند زدن
- ریزش آب دهان
- درد در اطراف فک یا داخل یا پشت گوش در سمت آسیب دیده
- افزایش حساسیت به صدا در سمت آسیب دیده
- سردرد
- از دست دادن بویایی و چشایی
- تغییر در میزان اشک و بزاق تولید شده

• در موارد نادر، فلج بلز می تواند بر اعصاب دو طرف صورت تأثیر بگذارد

چه کسانی ممکن است بیشتر در معرض ابتلا به فلج بلز باشند؟

فلج بلز مردان و زنان را به یک اندازه تحت تأثیر قرار می دهد. معمولاً در افراد بین ۱۵ تا ۶۰ سال رخ می دهد. افراد با داشتن سوابق بیماری های زیر بیشتر در معرض خطر ابتلا به این بیماری قرار دارند:

- بیماری خودایمنی.
- دیابت.
- سابقه خانوادگی فلج بلز.
- تبخال (ویروس هرپس سیمپلکس).
- فشار خون بالا
- مونونوکلئوز (ویروس اپشتین بار).
- زونا (ویروس هرپس زوستر).
- عفونت سیتومگالوویروس
- بیماری های تنفسی (آدنوویروس)
- سرخچه
- اوریون
- آنفلوانزا (آنفلوانزا B)
- بیماری کوساکی ویروس

عصب کنترل کننده ماهیچه های صورت از راهروی باریکی از استخوان در مسیر خود به صورت عبور می کند. در فلج بلز، آن عصب ملتهب و متورم می شود - معمولاً مربوط به یک عفونت ویروسی است. علاوه بر عضلات صورت، عصب بر اشک، بزاق، چشایی و یک استخوان کوچک در وسط گوش تأثیر می گذارد.

ابتلای مجدد به فلج بلز غیرعادی است، اما ممکن است اتفاق بیفتد. عود به احتمال زیاد در عرض دو سال از اولین ابتلا رخ می دهد. فلج عصب صورت ممکن است همان طرف صورت یا طرف مقابل را تحت تأثیر قرار دهد. اگر سابقه خانوادگی این بیماری را داشته باشید، بیشتر در معرض خطر عود بیماری هستید.

چه عواملی باعث فلج بلز می شوند؟

ویروس های مختلف ممکن است باعث فلج بلز شود. این وضعیت زمانی رخ می دهد که تورم یا التهاب به طور موقت بر عصب کنترل کننده عضلات صورت فشار وارد می کند. این فشار عملکرد عصب را مختل می کند و کنترل ماهیچه ها یا حالات صورت را دشوار می کند. با کاهش التهاب، عصب دوباره شروع به کار می کند. ممکن است چندین ماه طول بکشد تا علائم از بین بروند.

فلج بلز چگونه تشخیص داده می شود؟

پزشک می تواند بر اساس علائم، بیماری را تشخیص دهد. سایر بیماری ها، از جمله سکته مغزی، سارکوئیدوز و بیماری لایم نیز می توانند باعث فلج صورت شوند. برای رد این دلایل، ممکن است یک یا چند مورد از این آزمایش ها را درخواست کند:

- آزمایش خون برای بررسی شرایطی مانند بیماری لایم یا سارکوئیدوز.
- الکترومیوگرافی (EMG) برای اندازه گیری فعالیت و آسیب عصبی. این آزمایش ممکن است به پزشک کمک کند تا سرعت بهبودی را پیش بینی کند.
- تصویربرداری رزونانس مغناطیسی (MRI) یا توموگرافی کامپیوتری (CT) اسکن برای رد سکته مغزی یا سایر علل آسیب عصبی.

فلج بلز چگونه مدیریت یا درمان می شود؟

فلج بلز بدون درمان بهبود می یابد. با این حال، پزشک ممکن است یک یا چند مورد از این درمان ها را برای تسکین علائم و بهبودی سریع تر توصیه کند:

کورتیکواستروئیدهای خوراکی، مانند پردنیزون، تورم عصب را کاهش می دهند و ممکن است به شما کمک کنند تا حرکات صورت را سریعتر به دست آورید. این درمان زمانی موثرتر است که شما آن را ظرف ۴۸ ساعت پس از مشاهده علائم شروع کنید.

داروهای ضد ویروسی، مانند آسیکلوویر برای تبخال، ممکن است بهبودی را تسریع بخشند، اگرچه مشخص نیست که چه میزان سود دارند. این درمان زمانی بهترین نتیجه را دارد که با کورتیکواستروئیدهای خوراکی ترکیب شود.

مراقبت از چشم بسیار مهم است. قطره های چشمی، از جمله اشک مصنوعی، چشم های خشک و تحریک شده را تسکین می دهند. اگر پلک شما بسته نمی شود، ممکن است نیاز به استفاده از چسب چشم برای محافظت از چشم در برابر عوامل تحریک کننده و آسیب داشته باشید.

جراحی کاهش فشار برای کاهش فشار روی عصب به ندرت انجام می شود زیرا می تواند باعث کاهش شنوایی و آسیب دائمی عصب صورت شود.

روش های عمل جراحی پلاستیک صورت گزینه هایی برای افرادی است که بهبود نمی یابند تا به اصلاح عدم تقارن صورت و کمک به بسته شدن پلک کمک کنند.

عوارض ابتلا به فلج بلز چیست؟

موارد خفیف فلج بلز به طور معمول در عرض یک ماه ناپدید می شود. بهبودی موارد شدیدتر که در آن صورت کاملاً فلج شده است، می تواند متفاوت باشد. عوارض ممکن است شامل موارد زیر باشد:

آسیب غیر قابل برگشت به عصب صورت.

رشد مجدد نامنظم رشته های عصبی. این ممکن است منجر به انقباض غیرارادی برخی از ماهیچه ها در زمانی که می خواهید عضلات دیگر را حرکت دهید شود. به عنوان مثال، هنگامی که لبخند می زنید، چشم در سمت آسیب دیده ممکن است بسته شود.

کوری جزئی یا کامل چشمی که بسته نمی شود. این به دلیل خشکی بیش از حد و خراشیدگی پوشش قرنیه است.

فلج بلز چه تاثیری بر بارداری دارد؟

به دلایل ناشناخته، احتمال ابتلا به فلج بلز در زنان باردار سه برابر بیشتر از سایر زنان است. این وضعیت معمولاً در سه ماهه سوم رخ می دهد. اگر پره اکلامپسی (فشار خون بالا) یا دیابت بارداری دارید، ممکن است در دوران بارداری به فلج بلز مبتلا شوید.

اگر علائم شما شدید باشد، پزشک ممکن است درمان را توصیه کند. برخی درمان ها، مانند کورتیکواستروئیدهای خوراکی، ممکن است خطر زایمان زودرس را قبل از هفته سی و هفتم بارداری افزایش دهند.

منابع:

<https://www.healthline.com>

<https://www.hopkinsmedicine.org>

<https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/bells-palsy/symptoms-causes/syc-20370028>

<https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%A8%DB%8C%D9%85%D8%A7%D8%B1%DB%8C%D8%AF%D8%B3%D8%AA%D8%8C%D9%BE%D8%A7%D9%88%D8%AF%D9%87%D8%A7%D9%86>

